

7

11. 25

11 5/16. 04.

მედიცინა ნიაშობები

საბჭოთა კავშირი

საბჭოთა კავშირი

1922

საბჭოთა კავშირი

შინაარსი.

გრიგოლ რობაქიძე—ავტომედალიონი.
გრიგოლ ზოდელი—უცხო თვალები შუშაბანდში.
პაოლო იაშვილი—ლილი მეუნარგიას.
ლევან ასათიანი—სეზონი უიმედო მგზავრობის.
ტიციან ტიბიძე—ცხენი ანგელოსით.
ელენე დარიანი—ცისფერი ქოლგა.
სერგო კლდიაშვილი—Natur morte.
კოლაუ ნადირაძე—მგზავრობა მალაელთან.
ვალ. გაფრინდაშვილი—საფირონი-აშორდია.
ვალ. გაფრინდაშვილი—დეკლარაცია.
ტიციან ტაბიძე—ორპირის ოქროპირი მალდარორი.

რედაქტორი—ვალერიან გაფრინდაშვილი.

ამწყობი—ვიქტორ მახვილაძე.

მემანქანე—იპოლიტ ჩიხლაძე.

გრიგოლ როგაძიძე.

ავტობიოგრაფიული

პასუხად პაოლოს

ჩემი ღერბია დიონისოს მედალიონი.

ცეცხლით სწვრია: მოხარული საშურო ხმალზე.
ჩემთვის ყვეაილობს სიხალისით თვით ალიონი
და მელის მუდამ მზიურ საქმროდ მე სილამაზე.

დღეს დაღვენთილი დათენთილი თუ ვფიქრობ სხვაზე
დღეს თუ არ ლალობს ჩემთვის ნელი თეთრი სიონი:
იკოდე მისთვის: რომ ავლესო სანატრიონი
და ქვეყნის ბედი გადავტეხო ჩემს ხერხემალზე.

ჰელლადას შვილი ვარ ერთგული მე „ამორ ფატის“
სავენებო სხვერპლად გამზადილი ვით სავეს თასი.
და თუნდ რაინდი ცხოველი მზე სულ დაიფუტოს:

თასზე თასს ვამსხვერვე რომ ავმართო კიდევ ათასი.
თავაღებული: მე სარკე ვარ ყველა თავაღების
და მასკა ჩემი ქერქი არის მხოლოდ ცვაღების.

1917, ვკენისთვე,
კაფე „ინტერნაციონალი“.

გრიგოლ ჯოდელი.

რუსთო თვალუში შუშაშანიძეში.

იყო ის გაზაფხული, გალურჯება ზღვაური.
ფიქრი დავვიანებით აღარავის ელოდა.
თქვენ შუშაშანიდს ავსებდით პიანინოს ხმაურით,
პიანინოს ხმაურით და თან ნაზათ მღეროდით.

და მესმოდა ეს ხმები გამოუცნობ მოტივად.
მე სარკმელთან შეეჩერდი, სიზმარი დავიჯერე.
თქვენ ისე გადმომხედეთ, როგორც ლედი გოდივა,
როგორც ლედი გოდივა და სულში დავიქერი.

პაოლო იაშვილი.

ლილი პუუნატგისს

პატარა ბალიშს დაეცა კრემლი
პატარა ფილტვებს მიეპარა კლექი და ხველა...
ჩამოწყდი როგორც ყვავილი ტყემლის,
შენ, რომ იყავი საიდუმლო და ქიანქველა.

სამარადისო ნისლს დაუბრუნდი.
მაგრამ მგზავრობას შენსას ჰქვია: ბავშვის სიკვდილი.
ასე მგონია ფუტკარის გუნდი
დაესეოდა. შენს მკვდარ სხეულს, ტკბილ სხეულს—ლილი

შენ ბავშობიდან გელოდენ ცაში.
ჩვენც მოგელოდით: გაშორება უფრო ძნელია.
მაგრამ მე მჯერა თავის საბანში,
შენ მიგიღებენ ბეატრიჩე და ოფელია.

13. 10. 22.

ლევან ასათიანი.

სუბთნა უიშუღო შკაჯატოშის.

წეროების ხმა (უღმობელი მოვა ზამთარი)
წუხელი ცაზედ მიფრინავდა მწუხარე გუნდი
რა გულსაკლავი დანანებით იყო გამთბარი
უკანასკნელი დაძახილი: კიდევ დაბრუნდი.

ეს იყო ღამე უკარსკვლავო და უშავესი
(სული ნოტიო ოცნებათა ფერისცვალებით),
როცა ყვავილთა სურნელება და ეგ თვალეები
შენატრებოდა ეგ თვალეები მუქ-მუშავაზი.

წეროვ, ოდესმე მეგობარი მყავდი იმედათ
მარად ძვირფასო, უნაზესო და მადლიერო
ოჰ, ასეთ იღბალს არასოდეს არ გავიმეტებ
მე, პოეზიის ფეხშიშველი კაბალიერო:

იქნებ სიმღერა ვაიგონო ჩქარა გვედური
მაშინ ოცნებებს გადავყვები ქარში, ავდარში
(საყვარელ ქალის მოშორებით ვარ უბედური)
ასეთ ზამთარში ნუ დამტოვებ, ასეთ ზამთარში.

ტიციან ტაბიძე.

ცხენი ანგულოსით.

თავი პირველი.

აპოკალიპსის თეთრი იმედი.

გზა შორეული

ქიმიერია, ქალდეა, უღალი კავკაზი.

საქართველოს ბედს

მხოლოდ ცხენით თუ დაეწევი.

მორბიხარ თეთრი—მარტო იმედი

ცხენი ანგულოსით.

გზას შორეულს რა გაიარდა?

ერს ამორჩეულს ჩამორჩებოდი

რომ ცხენით არა...

ჩვენ პოეტებიც, თუ ვართ დღემდე

შენი ამარა.

რა გაიარდა ამ ჭაობებს?

ორპირში ყანჩაც ეფლობა

სდგას მარტო ეკლესია

თეთრი გიორგის

და მამის გულზე

აბჯენია მაგარი მუხლი

გაფრენილ ცხენის.

ყოველი ღამე მატირებდა

ქალდეას ზეცა.

ჭაობის სვეტად

დასდგებოდა მალიარია.

მე სამუდამოთ გავაღმერთე

ერთი არია.

დაიმახსოვრებს ამ სიმღერას

ჩემი სამშობლო.

მე აქ ვიხილე პირველად ყრმამ

ყრმა უკვდავი

აპოკალიპსის თეთრი იმედი

ცხენი ანგულოსით...

20 ოქტომბერი 1921 წ.

ქ. თფილისი, სასახლე პოეტების.

ელენე ღარიანი.

ცისფერი ქოლგა.

მე სოფლის ამბავს შენ მოგიყვები,
(შენ რომ ჰკოცნიდი ტუჩების კიდეს;)
ისე დაზდილან ჩვენი იხვები,
რომ პეპლაობა დაიწყეს კიდევ.
შემომეჩვიენ ჩუმი მტრედები.
თმას მიხილავენ ლურჯ ნისკარტებით.
ამ სიყვარულით ნაიმედები,
თავს ვიმშვიდებდი სოველ ვარდებით.
ვკითხულობ ვაჟას, ვიძულე პოეს,
ენატრობ სუსხიან მწარე ამიდებს:
ზურგს ვუფხან დღისით პატარა ხბოებს
და საღამოზე ვიფერავ თითებს.
ვწოვ ყურძენს, როგორც მკივანა ბზიკი,
ტყეში ვნახულობ მე წითელ სოკოს;
ხან მღვრიე მაჭარს ვსვამ რგვალი ჭიქით,
ხან ვგაეარ სოფლის მკერდ-სავსე გოგოს.
წვიმაში ვარჩევ სიმინდის ტაროს
და ლამაზ ტაროს ვაკოცებ უცებ,
მერე კი ვათევ ღამეს უმთვაროს,
და იქვით სავსე გულს არ ვახუცებ.
სექტემბერი.
სოფ. ავლევი.

სერგო კლდიაშვილი.

Natur morte

ობობას ქსელივით კიდია ქსოვილი ფანჯარაზე.
კედლებს იქით ღამეა და გახელებული ქარი. ცოცხლდებიან
თეთრი ლარნაკები, გამშრალი კათხები, ძველი სურათები
და თაროებიდან გადმოდიან ფრთხილი ნაბიჯით.
მორიდებით გადაივლიან ხალიჩებს და სარკეების
უფსკრულებში გადაიხადავენ. ეძებენ წარსულს მის
უსაზღვროებაში სადაც შენახულია დრო და სთვლემენ ლანდები.
ჩუმი შრიალი გაისმის სარკეებში. იმღვრევა მათი
სიწმინდე და გადასული მაყრიონები ჩქარობენ
ნაპირების გადმოსასვლელათ.
ქარივით გადმოლახეს სარკეების ჩარჩო და ჯარასავით
დატრიალდა ჩემი ოთახი, მიმჯაჭვავს დრო უსახელო
და ველი შემოვა უცხო ძლიერი, მოვა როგორც
ახალი მოციქული და დაუზოგავი გამაკრავს ჯვარს.

კოლაუ ნადირაძე

გამგზავრება ძალაჟლთან ერთად რუს
დაშადღების დღეს 24 თებერვალს.

წიგნიდან „ყვითელი მალაელი“.

შენ კიდევ ერთხელ გადმოლახავ შუშას კვამლიანს
და მოხვალ ჩემთან, მეგობარო უკანასკნელო,
იტყვი, „დავშორდეთ ამ ქვეყანას მაცდურს, შხამიანს,
წავიდეთ ერთად, არ იქნება ეს გზა საძნელო.

შენი აქ ყოფნა მისტიური თავდება ახლა,
ვუდარაჯებდი ლამეებით მე შენ ღცნებას:
უხსოვარ დროთა უფსკრულებით შე შენ გვახლე,
დავემორჩილოთ გარდაუვალ განგების ნებას.

გავშალოთ აფრა, გავიაროთ სუყველა ზღვები,
ყველა ვარსკვლავებს გადავშორდეთ! ო, ჩქარა, ჩქარა!
მარადისობის მოახლოვდა ცივი საზღვრები
და უკვდავება შემოგვერტყა ცეცხლიან ქარათ.

გააღე თვალი, დაიბრმავე ცქერა მშიერი:
შენ დღეს იხილავ ამ სამყაროს სახეს დაფარულს,
უკვე აინგრა გრივალებით ღამის ჰაერი,
ნულარ იგონებ მარტობას, ცრემლებს დაღვარულს.

ღამის მეღანი შემოადგა ტორტმანით მინებს:
გვემშვიდობება მანეკენტა ნაზი კრებული,
მათი ძახილი იღუმალი აღარ გვაშინებს,
და ჩვენ ფანჯრიდან გადავდივართ გაფითრებული.

ვალერიან გაფრინდაშვილი.

სადეიტონი-აშორდია.

დღეს მუცელმოგვი საფირონი, როგორც ქიმერა,
ოქროს სცენიდან გაფითრებულ პარტერს ამონებს.
ის ერთი წუთით წარმოიდგენს თავს ცრუ იმერად,
მიესალმება ლორნეტის ლოტრემონებს.

ლოტრებში ჩადგმულ ნაგებიდან იცქირებიან
კურტიზანკები და პარტერიც, ალბად, წყალშია.
თეთრი გედები ორკესტრიდან ბლომათ ჩნდებიან
დი ერთი სკრიპკა ნისკარტების კარნავალშია.

თვით კლეოპატრა არმატის ნილაბით მოდის...
ცრუ აზნაური—საფირონი უტყვი ვახდება.
დაქორწინება ქიმერების იქნება როდის?
როცა ეს წუთი რუბინებით დაირახტება.

დედოფალს ბეჭედს საფირონი იქ შესთავაზებს,
მარა სურნელში იმალება ვიწრო თითები.
ის მიუგზავნის დაუგეშავ მეფურ გავაზებს,
რომ კლეოპატრას მოაგონდეს სხვა ჯირითები.

ქიმერა-იმერა
საფირონი-საფირონი
„უბრალო“

შორ აივნიდან ამხნევებენ იმას მგოსნები
და საფირონი დაიჩოქებს, როგორც სალოსი.
სახე არ ჩნდება იმ სურნელში ნასხივოსნები,
ხოლო ხმა ისმის გაყინული სატრფიალოსი.

ზღვის სერაფიმი—კლეოპატრა განიავდება,
მაგრამ დარჩება დათოვლილი მისი ხაბარდა.
ატირდებიან პოეტები ედგარის გარდა.
ნილაბიანი საფირონი იწვის, ბრმავდება
და გრივალევით დაეშვება ხანძარის ფარდა.

მალერიან გაზრინდაშვილი.

ლექლარაცია.

(ახალი მითოლოგია.)

პანი მოკვდა. გაიმარჯვა ქრისტიანობამ. მაგრამ პოეზია მთელი საუკუნეების განმავლობაში სარგებლობდა მითოლოგიური სახეებით, თუმცა არ სჯეროდა ეს მითოლოგია.

ავრორა, არტემიდა, ათინა, გება, ზევესი, აპოლონი, გელიოსი, ნებტუნი, ორფეოსი, ევრედიკა, აქილესი, ჰერაკლი, ნიობეა, მშვენიერი ელენე, პარისი დიდხანს ამშვენებდნენ პოეზიას და დიდ სამსახურს უწევდნენ მას.

მითი თანდათან გადაგვარდა.

ქრისტიანობამ დაიპყრო ხელოვნება. დადებითი გავლენა ქრისტიანობის განსაკუთრებით განიცადა მხატვრობამ. ნამდვილი ქეშმარიტი მხატვრობა შექმნა ქრისტიანობამ (რაფაელი, მიქელ ანჯელო, ლეონარდო და სხვები). დანტეს „ღვთაებრივი კომედია“ არის ქრისტიანობის ენციკლოპედია. ხუროთმოძღვრებაში ქრისტიანობამ შექმნა გოტიკა. (Notre Dame). მთელი რომანტიზმი ქრისტიანობით არის წარმოშობილი (ძიება ცისფერი ყვავილის).

შეიძლება ითქვას, რომ ელლინურმა მითოლოგიამ მეტი სახეები და სახელები მისცა პოეზიას, ვიდრე ქრისტიანობამ. ამ შემთხვევაში პოლიტიკაში უფრო ნაყოფიერი გამოდგა პოეზიისთვის, ვიდრე მონოტიკაში. ქანდაკების და პოეზიის განვითარებაში ელლინურმა მითოლოგიამ გადამწყვეტი როლი ითამაშა, როგორც მხატვრობის განვითარებაში ქრისტიანობამ. ყველაზე უფრო დიდი მითი ახალი დროის იყო ქრისტე. ქრისტიანობის პირდაპირი გავლენით დაიწერა „ღვთაებრივი კომედია“, მისტერიები, კლოპშტოკის „მესსიადა“, მილტონის „დაკარგული და დაბრუნებული სამოთხე“, დოსტოვესკის რომანები. ქრისტიანობამ შექმნა თავისი საკუთარი მითოლოგია, რომელმაც გაამდიდრა ხელოვნების შინაარსი და აღმოაჩინა მარადისობის პერსპექტივა.

თანამედროვე პოეზია ნაკლებათ ხმარობს წარმართულ და ქრისტიანულ სახეებს. დღეს პოეზია ქმნის რეალურ სახეებიდან სიმბოლოებს, ქმნის ახალ მითებს. წარმართულმა და ქრისტიანულმა მითოლოგიამ დაკარგა თავისი კავშირი ჩვენ შგნებასთან და პოეტიც სხვა ობიექტებს ეძებს თავისი შემოქმედებისთვის. ძველი მითები არავის არ სწამს, იმავე დროს ჩვენ გვინდა მითი, ჩვენ გვწყურია მითი.

დღეს პოეზიაში თვალსაჩინოა ერთი ხაზი, ერთი ტენდენცია, რომელიც თანდათან უფრო პოპულიარული ხდება.

ძალიან დიდხანს პოეტების ბიოგრაფია, მათი ცხოვრება და პიროვნება ნაკლებათ აანტერესებდა ნკითხველ საზოგადოებას და თვით პოეტებს. მთავარი ყურადღება მიპყრობილი იყო პოეტის შემოქმედებაზე.

პოეტი თავის შემოქმედების გარეშე იღვას. დღეს კი პოეტის პიროვნება ინტენსიურ ისტერესს იწვევს, იწერება ცალკე მონოგრაფიები და პიესები ჩატერტონზე, პუშკინზე, შექსპირზე, სადაც მათი ცხოვრების ყოველი დღე და წელიწადი შესწავლილია მათ შემოქმედებასთან ერთად. ძალიან გვიან მიხვდნენ რომ ლირი, მაკბეტი, გამლეტი, არიელი და კალიბანი შექსპირის ორეულეები არიან.

ხშირად პოეტის ცხოვრება ორიგინალურია არა ნაკლებ, ვიდრე მისი პოეზია.

ტყვილად იკარგებოდა პოეტის ბიოგრაფია და სახელი.

თანამედროვე პოეზიას სურს გამოიყენოს პოეტის ბიოგრაფია და მისი მაგიური სახელი, რომელიც არის მისი შემოქმედების სარკე და ეკვივალენტი.

დღეს პოეზიაში საბერძნეთის ღმერთების ადგილს იკერენ პოეტები. ჩატერტონი, რემბო, ბესიკი, მაჩანელი, გოფმანი, ვილიე დე-ლილ ადან არა ნაკლებ ალაფროთოვანებენ პოეტის ოცნებას, ვიდრე ზევესი და აპოლონი, აფროდიტე და ათინა. წინანდელი პოეტები—გარდაქმნილი დროის და სივრცის ჯადოქარობით უნდა გახდნენ არა მარტო დრამატიულ და ეპიურ, არამედ ლირიკულ სახეებათ.

თუ წინათ პოეზიაში იყო აპოლონი, ახლი არის გიოტე, თუ წინათ იყო მედუზა და გორგონა, ახლა არიან ედგარი და მალდარორი, არის სიფილისი და ბოვემა.

თუ წინათ პოეზიაში იყო ოლიმპი, ახლა არის წიწამური, ბარნამის ტყე, თუ წინათ იყო სცილა და ხარიბდა, ახლა არის მაკადამი, თუ წინათ იყვნენ აქილესი და ჰერაკლი, ახლა არიან ოფელია და გამლეტი. ის, რასაც მე ვამბობ სრულიად არ არის მოულოდნელი. აქ არის პირდაპირი ანალოგია ყოფილ ფაქტებთან. წინათ პოეტი—შთაგონებული იყო ელლინურ და რომაულ ღმერთებით და გმირებით, ახლა ის შთაგონებულია წარსულ პოეტების თანტასტიურ სახელებით. წინათ პოეტი შთაგონებული იყო ორფეოსით და ევრედიკით, ახლა ის შთაგონებულია ბეატრიჩითი და ალიგიერით. „ღვთაებრივ კომედიაში“ ვირგილიუსი ბეატრიჩესთან ერთად მომქმედი პირია.

ღმერთების ადგილს იკერენ პოეტები და ძველ ანტიურ გმირების ადგილს იკავებენ ახალი გმირები (ოფელია და ჰამლეტი).

ამნაირად იქმნება ახალი მითოლოგია, რომლის გმირები არიან არა ღმერთები, არამედ პოეტები და მათგან შექმნილი მანეკენები.

სრულიად არ არის საჭირო, რომ პოეზია ამოიწუროს პოეტების სახელებით, ეს სახელები, როგორც მითები, ძვირფასია, მაგრამ პოეტს შეუძლია შექმნას ახალი მითი (აშორდია, ირრუბაქიძე, ელენე დარიანი, ორპირი). ახალი მითის შექმნა უფრო ძნელია და მას მეტი ღირებულება აქვს.

ღირიკამ უნდა გამოიყენოს ყველა საოცნებო სახელები: ისოტრიული,

გეოგრაფიული და ლიტერატურული, ქალაქების, ძვირფასი ქვების სახელები და შექმნას ამ სახელებიდან ახალი მითები.

II.

პოეტის სახელი ანათებს ლირიკაში, როგორც მეტეორი. ეს შეიძლება ყველაზე ადრე იგრძნო ტეოფილ გოტიემ—პირველმა პარნასელმა და ბოდლერის მასწავლებელმა. ლეგენდარული სახელები, როგორც ქიმერები სდარაჯობენ პოეზიას. ასეთი სახელები, როგორც ბართლომეს ლამე, საფირონი, პათმოსი, ერესეფესერ, სტრადივარიუსი, კალიოსტრო უფრო აღვიძებენ და ახელებენ ფანტაზიას, ვიდრე დიდი ურანგანები. საჭიროა სახელი. უსახელო და უავტორო პოეზია პრიმიტიულია. ახალი მითოლოგიის შექმნაში დიდი როლი ითამაშეს „ყანწელებმა“. სახელების პოეტიკა და ახალ მითოლოგიის პრინციპები შეგნებულად აღიარა და გამოაცხადა პირველად ამ სტრიქონების ავტორმა (წერილი: სახელების მაგია—„მეოცნებე ნიამორები“—წიგნი მეექვსე; ლექსები: „ჯვარისწერები დაისში“, „დაისი მესამე“) ყანწელები ხშირად ახსენებენ ლექსებში ფრანგი პოეტების სახელებს, რადგანაც ქმნიან ახალ მითოლოგიას.

ამ ახალი მითოლოგიის მასკარადში „ყანწელებს“ დიდი გაბედულობით შეჰყავთ ერთმანეთი, (პაოლო იაშვილის ლექსი—ალი არსენიშვილს). შეიძლება ეს პირველი მაგალითი იყოს მსოფლიო პოეზიაში, როდესაც პოეტებმა მოინდომეს პირადი მეგობრობის გაზღაპრება, როდესაც პოეტებმა გარდაქმნეს ინტიმობა პოეზიათ და თავის ინტიმურ გრძნობებს მისცეს უნივერსალური ლირიკის ხასიათი. (ქალდეა, „თფილისის ხერხემალი“). ინტიმობა არის ხაზი, რომელიც განსაკუთრებულ ადგილს ანიჭებს „ყანწელებს“ მსოფლიო პოეზიაში. ტიციან ტაბიძის სონეტი „ვალერიან გაფრინდაშვილი“ არის ახალი მითოლოგიის შედეგრი. იგივე ითქმის პაოლო იაშვილის სონეტზე: „ტიციან ტაბიძე“. სონეტის დრამატიზაცია უთუოდ „ყანწელების“ დამსახურებაა.

კოლაუ ნადირაძემ შექმნა პოეტის—მანეკენის მითი.

„ყანწელების“ პოეზია (კოლომბინა—ნინა მაყაშვილი, ტანიტ, ალკა, მიწიშვილის ჩიბის) არის ბრწყინვალე განთიადი ახალი მითოლოგიის, რომელიც შემდეგში მეტ განვითარებას მიიღებს. შალვა აფხაიძე თავის „ეპიტაფიაში“ იგონებს ყანწელების სახელებს სიკვდილის წინ. სერგო კლდიაშვილმა წერილის პოსტ—სკრიპტუმში გადააქცია მინიატიურათ და აღსარებათ, რომლითაც ის მიმართავს „ძვირფას სანდროს“ (სანდრო ცირეკიძეს). ქართული მინიატიურის უნახესმა მოცარტმა სანდრო ცირეკიძემ გამოაცხადა სათაური შემოქმედების სინონიმათ, სათაური, როგორც სახელი, როგორც პოეტურ შემოქმედების კალენდოსკოპი.

გიორგი ლეონიძემ დასწერა „ყანწელების“ გენეალოგია, სადაც მოცემულია გვარების ესთეტიკა და ქიმერიადა.

მაჩაბელი—უგზო-უკვლოდ დაკარგული შემოდის პოეზიაში, როგორც მითი.

თავისმკვლელები საგანელი, გრიშა აბაშიძე ქართული პოეტური მითოლოგიის გმირები არიან. როგორც ტომას ჩატერტონმა გამოიგონა მე 14 საუკუნის პოეტის როულეის მითი, ისე ერთმა თანამედროვე პოეტმა გამოიგონა ელენე დარიანის მითი.

ქართულმა პოეზიამ უნდა შექმნას რუსთაველის მითი.

ყანწელები არ უცდიან მომავალ პოეტებს, რომელნიც გააზღაპრებენ მათ, როგორ ღმერთებს და გმირებს და თვითონ შეჰყავთ პოეზიაში ერთმანეთის პიროვნება, როგორც პოეტური სახე, თვითონ ქმნიან ერთმანეთის მითებს და სიმბოლოებს. მათი იდეალია ჭანტასმაგორია და მითი.

ბოდლერმა დასწერა მთელი გამოკვლევა ცნობილ ოპიოფაგზე დეკინსიზე და მხოლოდ ტიციან ტაბიძემ შეიყვანა პოეზიაში დეკინსის ყვითელი მალაელი („ბირნამის ტყე“). დიდი გაბედულობის შედეგია ეს მოჩვენება: „და ოფელიამ თვალი მოაფლო, ვალერიანმა გამლეთს გაარტყა“.

„დაისების“ ავტორმა მოიწვია თვითონ დეკინსი დაისების მასკარადში. (მოხეტიალე პარადიზი).

ფრანგი პოეტები ყანწელების ლექსებში მეორე დაბადებას და მეორე ყოფნას განიცდიან სიკვდილის შემდეგ.

ეს ახალი მითოლოგია არის და უეჭველად იქნება ძლიერი საშვალე-ბა ახალი პოეტური სახეების, სიმბოლოების, მითების და ახალი პანთეონის შექმნისათვის.

ტიციან ტაბიძე.

თბილისის თქრთპირთი მალდატორი.

მინდოდა ყოფილიყო ეს ავტობიოგრაფი. ან პრელიუდია იმ ეპოპეის, რომელსაც შემდეგში დაერქმევა სახელად „ტიციან ტაბიძე“.

ეპოპეის დაწერისთვის გომერი არ არის საჭირო. ანდრეი ბელლიმ ჩვენ დროში პირველად დაამტკიცა, რომ პოეტის პიროვნება თვითონ ეპოპეა, თუ მოინდომებს თვითონ ამის დაწერას; მაგრამ დღეს სხვა რკალებში იხსნება ეს მოხსენება და რასაკვირველია შორიდან იქნება დაწყება. რაც არ უნდა იყოს საქართველოში პოეტს არ უხდება თავის თავზე ლაპარაკი, სხვა ბევრ სათნოება თუ ზრდილობასთან ყველაზე უფრო ამას ავალებს ტრადიცია. პირადი ინტიმი, თუნდა ლირიკაც ხანდისხან შეტია; შეიძლება ყოველთვისაც თუ აგრეთვე ტრადიციებზე მივა საქმე.

ორპირი—ეს ძველი სახელია. ოდესღაც აქ იტვირთებოდნენ შუა ზღვისკენ მიმავალი გემები, სიმიდით, წაჭლით, ყავრებით და ბევრი კიდევ

Handwritten notes in Georgian script, including the name 'ტიციან ტაბიძე' (Titsian Tabidze) and other illegible text.

სხვა საგნებით, რომელნიც ეხლა გამოვიდენ ხმარებიდან. დღესაც ამ ადგილს დაჩქინილია დანგრეული სანაოები და დიდი ბელლები. სხვა დროს როცა ორპირის მართლა ისტორია დაიწერება—მაშინ იქნება მიშველება რომელი და ბერძენი ავტორების ფაზისის ადუღებაზე, და ბევრი რამ მართლა საინტერესო შეიძლება გამოჩნდეს. მაგრამ დღეს ამ მხარეს ანათებს მარტო მალიარია და შეიძლება მარტო ამისათვისაც იყოს გამართლებული პოეზიაში. ეს რაც შეეხება ორპირს, ოქროპირს კი რაც შეეხება, ესეც ადვილი ასახსნელია, განსაკუთრებით საქართველოში, სადაც არ არის სხვა პირი გარდა ოქროსი, და განსაკუთრებით პოეტებში, ამიტომ შეიძლება ეს ასახსნელი არც კი იყოს, მით უმეტეს რომ ეს სრულებითაც არ არის მეტაფორა. მთავარი საქმე, მაშასადამე არის მალდარორი.

მაგრამ ეს სიტყვა სრულიად არ არის ქართული.

არც ეს მოეთხოვება ვინმეს უთუოდ იცოდეს მალდარორი.

მალდარორი პოეზიის თუ ლიტერატურის ისტორიაში ისეთი პიროვნებაა, როგორც ჰამლეტი, და როგორც ფაუსტი. ლოტრემონის იმ წიგნს, სადაც პირველათ ალაპარაკდა მალდარორი, ჰქვია „Poesiae“.

ავტორები, რომელნიც გულწრფელად არიან განწყობილი ლიტრემონთან, ამბობენ, რომ მთელ საპალნე ტომებს წმიდა და დასრულებულ წიგნებისას არ გაცვლიდენ ამ სომნანბულა პოეტის ნახევრად შეშლილ სტრიქონებზე. პირადათ მეც ყველა მონოლოგებს ყველა ტრაგედიებისას არ გავცვლიდი ამ ყვითელ გომბეშოს ატირებაზე, რადგან ეს არის კოსმიური ორეული თვითონ პოეზიის, პოეზიის გილიოტინაზე; სადაც ჯალათი თვითონვე პოეზიაა, ხომ ყოფილა ასეთი მავალითი, რომ უამიანობის დროს თვითონ აბატი უკითხავდა თავის თავს განსასვენებელს... ასეა პოეზიაც უამის დროს.

ამ შემთხვევაში მალდარორი ვასილგამია, მაგრამ პუშკინის დროს მეორე ხმაც ჰქონდა პოეზიას, ხმა მერის.

იყო დრო, რომ პოეზია ერთად ერთი ხმა იყო ღმერთისთვის, მაშინ პოეზია ღვთიურ შთავგონებით, ღვთიურ სიხარულით და სიყვარულით დაიბადა. ეს არის თუნდა გეზიოდის კოსმოგონია, შემდეგ პოეზიაზე უტკბესი სიტყვა ლესბოსი ანაკრეონი, ალკეი, საფო, რომის მხედრებზე უფრო ისმის რომის პოეტების ლექსების თქარუნი და ფოლადის ადუღება და შემდეგ განცხრომილი ალექსანდრია, რომელსაც მართლაც ვინ იტყვის რა იყო (მამია გურიელი). კიდევ შემდეგ დანტე, ბაირონი, გიოტე—და მართლაც ხომ გადავიდენ ეს ხალხი ღმერთებში, და აქ ბეატრიჩეს, მანარედის და ფაუსტის მაგიერ ლაპარაკობს მალდარორი თავის გაუთავებელ მონოლოგს. გამეორებაა, მალდარორი დღეს პოეზიის კოსმიური ორეულია. დღეს თვითონ პოეზიას დაემართა მალდარორია. პოეზია აფრა გატეხილი არტურ რემბოზს მთვრალი ხომალდია. იქ, ძირს, სადაც იხრწნება ლევიანანი, სადაც ხეებზე

გველებს სწიკნიან ბალღინჯოები, და ოთხმოც ლიეზე ისმის ქიხინი, როცა მალშტრამს ამაკებს გიპოპოტამი, პირველად აქ გატყდა პოეზიის ხერხემალი.

რასაკვირველია ხანძართი განადგურებულ სახლის სოროებშიაც სცხოვრობენ თავგები, რომელთაც ვერც კი გაუგიათ ცეცხლის სისასტიკე, მაგრამ როცა გამოვლენ სოროებიდან ხომ გაიგებენ და შეხედავენ გადაამწვარ დიდ ბუდეს. დღესაც არიან ნუგეშიანი პოეტები, პოეზიის გარეშე, მათ ხომ არც მალდარორის მონოლოგი შეეხება. პირველად ედგარ პომ იგრძნო ეს მიწის ქვეშ გახმორებული დარღვევის ტალღა მაგრამ მისი მატემატიკის გონება ამას არ შეუშინდა, რადგან მისთვის სულ ერთი იყო; ის როგორც ჩინელი სახლს წაღმაც ააშენებდა და უკუღმაც, მაგრამ უკვე ცხადი იყო, რომ „დანგრეულ ეშერის სახლი“-ს დანგრევის შეჩერება შეუძლებელი იქნებოდა.

(პიტსპანსის „Наширост“ მატემატიკურის სისწორით გამოდის პოს ეშერის სახლიდან). მალდარორზე წინ აღამიანური ენით ამაზე ლაპარაკობს გერცოგი დეხესენტი, როცა აპოკალიპსის კონფულსიებით კითხულობს დაწერას „Великий сифилис“.

ეს წიკნი დიაბოლის პრესია ლათინურ რასის, ამ პრესსში პოეზიაც გავიდა.

ერა კეთილშობილი და მაგარი პოეზიისა გათავდა.

ვერლენმა მოითხოვა პოეზიაში ლორსაც ჰქონოდა ადგილი.

და დღეს პოეზიას დაეუფლა მალდარორი.

შუბლ გატეხილი მონანიებული ვერლენი ატირებული ჯვარცმასთათ „O, mon Dieu“ მეორე თვალთ უყურებს მალდარორის ყვითელ თვალს. ბევრ გულუბრყვილო პოეტისთვის მაგალითად სასოწარკვეთის და შიშის უდიდესი სიმბოლოა პოეტს „ყორანი“. მაგრამ იმისთვის, ვინც ერთხელ მაინც თვალში შეხედავს მალდარორს, „ყორანი“ იმ უბრალო ბოსტნის ჩიტების საფრთხობელათ იქცევა, რომლისაც არც ბავშებს ეშინიათ, არც ჩიტებს.

და მაგარი ტერორი, ყველაზე უფრო მწუხარე და დამლუპველი სდგას მაინც მალდარორი, რომელსაც ვერავენ შებმას ვერ გაუბედავს.

ოხ, ეს ლამეები დილიენის სახურავზე

მე აღბათ იმით გავათავებ, რომ ციება შემეყრება.

დილიენის სახურავზე აკანკალებული ლაფორგი, თვითონ პოეზიას აღაპარაკებს ამ სიტყვებით. მართლაც იმით გათავდა, რომ დაემართა ციება. აქვე მეორე თვალსა და თვალს შუა დაწერილი ოაფორტი.

ის, როცა კვდება,

— სადაა რეკვიემი?

— ჩემო ძვირფასო

ის არ იქნება.

ლაფორგმა მაინც დასწერა ეს რეკვიემი: „სამგლოვიარო მარში დედა-

მიწის სიკვდილზე“, სადაც გამოტირებულია: მონასტერები, კატორღა, ეამი, შიმშილის ბუნტი, საროსკიპოები, გეგელის ქკუა და თვითონ პოეზია, და მოაღერსე სონეტი.—ამის შემდეგ არაფერი არ რჩება და ყველაფერი იღუპება იმ კუბოში, რომელსაც ჰქვია დედა მიწის ბურთი, რომელიც მირბის უხსოვარ სიბნელეში, სადაც არის მხოლოდ სიშავე, და სიჩუმე, სადაც არ არის არც მოწმე, არც თვალი და არც შეგნება. და მნათობების ოქროს რქებიანი კორტეჟი—ტრაურით უყურებს ამ დაბნელებას. ლაფორგი პირველი პოეტია, რომელიც აიტანა ცხელების კანკალმა, მთელი მისი პოეზია—ეს გადაკრული სიტყვებია ქრუანტელის. ეს სიტყვებიც პოეზიას ეკუთვინის.

ახ, ქალბატონო, სადა გაქვთ თქვენ ან სირცხვილი და ან სინდისი სრულიად არ გავხართ მონა ლიხას

ისე კი იღებთ მის სახეს

და გინდათ ქვეყანა გაავსოთ სპლინით.

ეს არის ირონია პოეზიის:

ხშირად მართალია არის პირდაპირი ატირება.

ნამდვილი Miserere, ღვთისმშობლის ეკლესიის ფანჯარაში დიდი როზეტკის ატირება—მაგრამ ყველაფერს ფარავს, როცა ბულვარებში გაიარს მწარე სიცილი აბესენტით და ორსული ქალები; რომელნიც აჩენენ მკერდსაც და მუცელსაც. და ეს Dies irae—იმ დამპალ ქკუაზე, რომელსაც ოდესღაც მიწა ერქვა.

ლაფორგზე უფრო ადრე კიდევ ბოდლერი მიმართავდა პოეზიას:

თქვენ სინაზის ანგელოსო

გაკანკალებდათ როდისმე ციება?

ეს იმის შემდეგ, როცა ბოდლერმა პირველმა დახრწნა სამყარო, ეს ის ბებრების კუბოა, რომელიც ასე აგავს ბავშვების კუბოს დაპატარავებით—და მართლა გასაკვირია მხატვარი სიკვდილის ამნაირი გულ-აჩვილება. პირველად პოეზიას ბოდლერიდან აუვიდა გახრწნის სუნი, ამის შემდეგ დაშლა არ შეჩერებულა.

ასტრალი ძაღლი გრძნობს დახსნის სუნს

და იფხანს გვერდებს—მოლოდინში.

Les fleurs du Mal,

— Mal'aria.

რუსეთში პირველად ტიუტჩევმა იგრძნო ეს ბოროტი აყვავება.

ეს არის ლექსი „Mal'aria“.

„მიყვარს ეს ღვთის რისხვა. უხილავათ ყველაფერში გათესლილი იდუმალი ბოროტება. ყვავილებში, მინის სიფაქიხე წყაროში და თვითონ რომის ცაში. ისევ მაღალია ცის ლაევარდი კიდევ მსუბუქად და ტკბილათ ინძრევა შენი გული, კიდევ უბერავს თბილი ქარი, ისევ ვარდების სუნთქვა, — მაგრამ ყველაფერი მაინც არის სიკვდილი.“

ეს იქ არის, სადაც გადამწვარ მიწას უერთდება კვამლი ცის ლაქვარ-
დის იქ განცხრომით სიამეში ცხოვრობს სიგიჟე განწირული (Безумье
ЖАЛКОЕ).

საქართველო თავის ბუნებით კლასიკურ ეპოქაში იყო გამზადებული
მალიარიისთვის.

ყველაზე უფრო ალექსანდრიელი და ატაცებული ნამდვილი პოეტი
თეიმურაზ მეფეს აქვს გაბაასება:

ღვდელის და მალიარიის.

სიტყვები ამ ლექსის ძალიან პრომიტიულია, რომ მოყვანათ
ლირდეს—აქ დასაფასებელია მარტო შეხება იდეის.

მე-XIX საუკუნის ულამაზესი ქალი მანანა ორბელიანიც სწერს ლექსს
„დილოგი მალიარიასთან“

ეს ლექსიც ძალიან პრიმიტიულია, აქაც მოცემულია მარტო მოტივი,
მაგრამ ასანიშნავია.

ეს არის წინდაწინ მოცემული შესავალი წიგნის

„ორპირის ოქროპირი მალდარორი“.

ეს არის მანიფესტი მალდარორის.

აქვს გამართლება საქართველოში მოლდარორს.

მონოლოგი სიკვდილის და თავის მოწამელა მორიელის,

იმ ქვეყანაში სადაც „ვარდულებულიანნი“ კიდევ პოემობენ,

სადაც იწერება ამდენი გულუბრყვილო პოემა და ამდენი

ნუგეშიანი ლექსი?.. სადაც არიან ისეთი დაიმედებული

ხალხი, რომ მოვლიან ახალი ერა დაიწყოს პოეზიაში,

და ამას ნაჯახით გათლილ ლექსებით იწყებენ...

ამაზე ბევრი მსჯელობა დაარღვევს მოხსენების სტილს,

თუმცა აქ ისედაც ბევრია ზედმეტი თქმა. და როცა მე დავდიოდ

რიონის ფშანებში, ატეხილ ფშანებში, რომელსაც იორდანე დავარქვი

და რომლის კუნძულსაც ახალი პატმოსი, ჩემთან ერთად დადიოდენ

ლაჭორგი, ტიუტჩევი, ბოდლერი. და იმ ქვეყანაში სადაც ხალხი გადა-

შენდა, სადაც მხოლოდ ერთი ბაყაყების ოსკესტრი დარჩა, მე ვფიქრო-

ბდი პოეზიაზე—რომ პოეზია ბოლოს როგორც უკანასკნელ წყაროს ამ

ფშანს უნდა დაწაფებოდა. და აკი ამბობდა არტურ რემბო:

„მე თუ ევროპის წყალი მინდა: მსურს მხოლოდ ფშანი; ცივი და შავიო.

და იყო ეჭმერი ჩვენება ცივებით გასიებულ ადამიანების, დავიწყე-

ბულ საყდრებს მელამურები ესიენ, და ამორძალები დასეოდენ უხარ-

მაზარ ბაყაყებს, ამ ფოსფორით აღუღებაში როგორც უკანასკნელი

საყვირის ცემა ისმოდა მაღალი ხმა მალდარორის;... ეს სიტყვებია ჩა-

წერილი იმ პოემაში, რომელსაც დაერქმევა „ორპირის ოქროპირი

მალდარორი“.